

Consultatiereactie: Verlenging naturalisatietermijn

Met deze reactie wil ik mijn zorgen uitspreken over het wetsvoorstel om de naturalisatietermijn te verlengen van vijf naar tien jaar. Hoewel ik erken dat het Nederlanderschap een groot goed is, ben ik van mening dat de voorgestelde wijziging de doelstellingen van integratie en sociale cohesie niet versterkt, maar juist ondermijnt.

1. Tijd alleen garandeert geen integratie

De memorie van toelichting veronderstelt dat een verblijf van tien jaar leidt tot een diepere binding met Nederland. In de praktijk is dit niet vanzelfsprekend. Integratie is vooral afhankelijk van actieve deelname: het leren van de taal, werk, scholing en maatschappelijke betrokkenheid. Iemand kan tien jaar in Nederland verblijven zonder wezenlijke aansluiting te vinden, terwijl een ander na vijf jaar volledig geïntegreerd kan zijn.

2. Uitstel van rechten belemmert participatie

De overheid stelt dat naturalisatie soms plaatsvindt om 'praktische voordelen' te behalen, zoals EU-mobiliteit of toegang tot bepaalde beroepen. Deze voordelen zijn echter geen luxe, maar essentiële middelen om volwaardig mee te doen. Toegang tot werk, vrije vestiging en politieke participatie zijn juist motoren voor integratie. Door deze rechten vijf jaar langer te onthouden, vertraagt men de maatschappelijke inbedding in plaats van deze te versnellen.

3. Onzekerheid en gebrek aan vertrouwen

Veel mensen zijn enkele jaren geleden naar Nederland gekomen met de verwachting dat zij na vijf jaar in aanmerking zouden komen voor naturalisatie. Door de regels halverwege te wijzigen, verandert het perspectief voor hun toekomst radicaal. Dit schept niet alleen teleurstelling, maar ook het gevoel dat Nederland hun inzet en bijdrage niet respecteert. Hoe kan van mensen verwacht worden dat zij Nederland en haar regels respecteren, als de overheid zelf bestaande verwachtingen plots verandert?

4. Risico op langdurige uitsluiting

Het verlengen van de termijn schept een grote groep mensen die jarenlang legaal verblijven maar toch uitgesloten blijven van fundamentele rechten. Deze 'tweederangsstatus' kan juist wantrouwen en vervreemding in de hand werken. Sociale cohesie wordt niet versterkt door mensen langer buiten te sluiten, maar door hen sneller volwaardig te laten deelnemen.

5. Afschaffen van uitzonderingen schaadt maatwerk

Het schrappen van uitzonderingen – zoals voor voormalig Nederlanders of personen met langdurig verblijf – is disproportioneel. Juist in deze gevallen is er al sprake van een duidelijke band met Nederland. Door hen aan dezelfde lange termijn te onderwerpen als nieuwkomers, wordt een bestaande verbinding genegeerd. Dit staat haaks op het principe dat uitzonderingen juist bedoeld zijn om recht te doen aan bijzondere omstandigheden.

6. Strijd met de geest van internationale verdragen

Het Vluchtelingenverdrag verplicht staten de naturalisatie van vluchtelingen te vergemakkelijken. Hoewel lagere leges een tegemoetkoming vormen, wordt dit effect grotendeels tenietgedaan door de verlenging van de termijn. Het wetsvoorstel kiest zo de strengste weg, terwijl internationale verplichtingen juist wijzen op het belang van versoepeling.

7. Onnodige administratieve lasten

De wijziging leidt tot extra verlengingsaanvragen van verblijfsvergunningen en daarmee tot hogere kosten en meer bureaucratie voor zowel burgers als de IND. Het wetsvoorstel erkent zelf dat naturalisatieverzoeken jarenlang zullen terugvallen en pas later weer toenemen. Daarmee is het voornaamste effect uitstel, niet kwaliteitsverbetering.

Conclusie

Het voornemen om de naturalisatietermijn te verlengen van vijf naar tien jaar mist overtuigende onderbouwing. Het voorstel:

- vertraagt integratie in plaats van deze te bevorderen,
- vergroot uitsluiting en ongelijkheid,
- ondermijnt vertrouwen doordat bestaande verwachtingen worden doorkruist,
- en legt een zware administratieve last op burgers en overheid.

Ik verzoek u daarom dringend om af te zien van de verhoging van de termijn, of ten minste maatwerk en uitzonderingen te behouden voor groepen met een aantoonbare binding met Nederland.

Met vriendelijke groet,

Mohammad